

Miksi Syvien vahvuuksien koulu

Miksi koulu on Syvien vahvuuksien koulu? ”Silloin kun näemme jokaisessa toisessa ihmisessä ehtymättömiä, aavistamattomia mahdollisuuksia täynnä olevan merkitysten lähteen, ihmisyyteen kuuluva syvyyden ulottuvuus on avautunut meille. Tällöin huomaamme kuinka syvyys puhuttelee, kuinka syvyys huutaa syvyyttä.” (Terho Pursiainen 1.9.1994) Hyveiden ja vahvuuksien oppiminen tapahtuu usein piilotasolla, eikä sitä aina tiedosta, milloin se tapahtuu. Syvyydellisellä oppimisella on aina kauskantoiset seuraukset ja se on elämän kannalta olennaista. Kontakti omaan tahtoon on heikko. Maailman ehkä tunnetuin ja vaativin kysymys on ”Tahdotko tulla terveeksi?”

Nykysuomen sanakirja kuvaa syvä-käsitettä syvälle tunkeutumisena, asian ytimeen käymisenä, perusteellisena, perinpohjaisena, runsassisällyksisenä, merkitsevänä, kantavana, joskus sellaisena jota on vaikea ymmärtää. Syvä voi olla oivallus, totuus, opetus, oppi, runo tai symboli. Syvällisyyteen kuuluu elämänviisaus, luonnon ja ihmistuntemus, perehtyneisyys, tosi ja inhimillinen vakaumus, syvälinen harkinnan tulos. ”Sokrates otti elämäntehtäväkseen johdattaa kotikaupunkinsa nuoret syvempään elämänkäsitykseen.” Syvä aura kääntää maan yhdellä ajolla niin syvältä, että ruokamultakerrokseen sekoittuu jankkoa. Syvälinen tarkastelu on syvästi vaikuttava ja perusteellinen. ”Syyt ovat syvemmällä kuin ensi arvaamalta uskookaan.” Järvelän mukaan syväoppimista tapahtuu silloin, kun ihminen prosessoi uutta tietoa, hänellä on motivaatio opiskella ja syventyä tiettyyn teemaan sekä hän omaa tietyt syväoppimiseen vaadittavat opiskelumetodit. Syvälinen asioiden tarkastelu rakentuu kiinnostukselle, joka on sukua uteliaisuudelle ja tiedonjanoille. Kiinnostuksen kokemus on psykologinen tila, johon liittyvät positiiviset tunteet ja keskittyminen. Kiinnostuneisuus syntyy ihmisen ja oppimisympäristön välillä – eikä tule ihmisen sisältä! Aikaisempi tieto on positiivisesti yhteydessä kiinnostukseen. Kiinnostusta kokevat opiskelijat ovat sinnikkäämpiä opiskelussaan ja myös muistavat opittavat asiat paremmin. (Kirsti Lonka) Kiinnostus syntyy nelivaiheisen mallin kautta (Hidi&Renninger 2006/Lonka). Tilannesidonnainen kiinnostus on 1) sytytetty ja 2) ylläpidetty ja henkilökohtainen kiinnostus on 3)kehkeytyvä ja 4) hyvin kehittynyt.

”Vain se, joka on löytänyt itsensä, voi kehittää luonnettaan. Vain se, joka kehittää omaa luonnettaan, voi saada myös toisten mielissä kehitystä aikaan. Vain se, joka saa toisten mielissä kehitystä aikaan, voi kehittää asioiden luonnettaan.” Muutoksen salaisuus on keskittää kaikki voimasi, mutta ei vanhan vastustamiseen, vaan uuden rakentamiseen.— Sokrates.

Syvien vahvuuksien koulun filosofia, teoria, periaatteet ja työmenetelmät tähtäävät oppilaiden hyveiden ja vahvuuksien kehittämiseen, parantavat oppilaiden tiedonjanoa, oppimisen motivaatiota, itsesääntelykykyä ja sinnikkyyttä, poistavat opiskelijoiden häiriökäyttämistä, opettavat käyttämään erilaisia mielenterveyden ylläpidon vaihtoehtoja, saavat aikaan vanhempien korkeamman tyytyväisyyden kodin ja koulun yhteistyöhön, lisäävät positiivista vuorovaikusta oppilaiden kesken ja vähentävät aggressioiden ilmenemistä koulussa ja kotona. Syvien vahvuuksien koulu- hankkeessa ei ole kyse vallasta lapsiin vaan antaa lapsille valmiudet hallita itseään.

Onko Syvien vahvuuksien koulu vain ohimenevä oppimisen ja kehittymisen konsepti. Kyllä on, jos siitä vain puhutaan eikä sitä koskevia lähtökohtia ja ehtoja saateta voimaan. Kyllä on, jos sitä ei nivota arkiseen kokemukseen, kasvuun ja aidon identiteetin löytämiseen ja toteuttamiseen. Kyllä on, jos sitä ei ole valmis ottamaan hyvinvoinnin pedagogiseksi strategiaksi ja suostua pitkäjänteiseen työskentelyyn. Kyllä on, jos organisaatiokulttuuri ei anna sille tilaa eikä luo edellytyksiä. Kyllä on, jos yhteis-kunnalliset poliittiset ja institutionaaliset tekijät eivät luo sille ilmapiiriä ja anna tilaa.

Mistä koululaisilla on huoli? Koululaisen huoli ei keskity sivistykselliseen kehitykseen, vaan pääasiassa vaaditun noudattamiseen ja suoritusten onnistumiseen. Sivistys koetaan velvollisuudeksi ulkopuolisten voimien edessä. Koulun tarkoitus näyttää olevan tulevan palveleminen olevan kustannuksella. Nuorten mielestä se, mitä koulu antaa elämälle, on lähinnä koulussa koettu, ei eri aineiden sisällöllisissä opinnoissa saatu pääoma. Tähän näkemykseen ei ole vastaansanomista.